

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/201/2018
Identifikačné číslo spisu: 5314201633
Dátum vydania rozhodnutia: 11.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5314201633.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ H. X., trvale pobytom v V., F., 2/ S. J., trvale pobytom vo C., 3/ S. J., trvale pobytom vo C., 4/ O. J., trvale pobytom v D., žalobcovia 1/ až 4/ právne zastúpení advokátom Mgr. Michalom Mozolíkom, so sídlom v Čadci, Palárikova 1449, proti žalovaným 1/ F. U., trvale pobytom v V., 2/ N. U., trvale pobytom v V., obaja právne zastúpení advokátom JUDr. Michalom Roštárom, so sídlom v Turzovke, ul. Ľudovíta Štúra 27, o určenie, že nehnuteľnosť patrí do dedičstva, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5C/37/2014, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. júna 2017 sp. zn. 7Co/140/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcom 1/ až 4/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovaným 1/, 2/ v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline predchádzajúcim rozsudkom (v poradí prvým) z 8. júna 2016 sp. zn. 7Co/189/2016 rozsudok Okresného súdu Čadca z 19. októbra 2015 č.k. 5C/37/2014-193 v časti, v ktorej zamietol návrh žalobcov na určenie, že žalovaný 1/ nie je vlastníkom v podiele 1/1, ani v podiele 1/3, žalovaný 2/ nie je vlastníkom v podiele 1/3, ani v podiele 1/6, žalovaný 3/ nie je vlastníkom v podiele 1/3, ani v podiele 1/6 nehnuteľnosti v katastrálnom území V., zapísanej na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², potvrdil (prvý výrok). Rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej zamietol návrh voči žalovanému 1/ F. U., nar. XX.XX.XXXX (pôvodne označený ako žalovaný 1/), potvrdil (druhý výrok). Rozsudok okresného súdu v časti, v ktorej zamietol návrh žalobcov na určenie, že nehnuteľnosť v k.ú. V., zapísaná na LV č. XXXX ako parcela KN-C č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXm² patrí v podiele 1/16 do dedičstva po nebohej C. J., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I., zomrelej XX.XX.XXXX, a vo výroku o trovách konania zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie (tretí výrok).

2. Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“), ktorému bola v rozsahu zrušenia vec vrátená na ďalšie konanie, po opätovnom vykonaní dokazovania, rozsudkom (v poradí druhým) z 24. októbra 2016 č.k. 5C/37/2014-254 žalobu, aby súd určil, že nehnuteľnosť v k.ú. V.

zapísaná na LV č. XXXX ako parcela KN-C XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m², patrí v podiele 1/16 - iny do dedičstva po nebohej C. J., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXX, naposledy bytom V., zomrelej XX.XX.XXXX, zamietol. Žalovaným 1/ a 3/ priznal plnú náhradu trov konania. Dospel k záveru, že žaloba na určenie vlastníckeho práva k žalovanej parcele KN-C č. XXXX/X (že táto patrí do dedičstva po neb. C. J.), nie je dôvodná, keďže žalobcovia nemajú na požadovanom určení naliehavý právny záujem z dôvodu, že novovytvorená KN-C parcela č. XXXX/X je v časti identická s pôvodnou pozemnoknižnou parcelou č. XXXX, vo vzťahu ku ktorej v dávnej minulosti - okolo roku 1937, bola vykonaná reálna deľba pôvodných pozemno- knižných spoluvlastníkov, od ktorého obdobia títo užívali parcely vo vydelenom stave. Došlo tak k zrušeniu spoluvlastníctva faktickým reálnym rozdelením a nadobudnutím vlastníctva k reálne vydeleným parcelám, ktoré mali spoluvlastníci už vo výlučnej držbe. K takto vydeleným parcelám došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov vychádzajúc z rozhodnutia č. 911/32 Úradnej zbierky rozhodnutí bývalého Najvyššieho súdu ČSR, uverejneného v Zbierke IV. Vo vzťahu k žalovanej parcele KN-C parc. č. XXXX/X nadobudol vlastnícke právo pôvodne žalovaný 1/ F. U. na základe Osvedčenia vyhlásenia o vydržaní č. N/337/96, Nz 379/96 zo dňa 20.11.1996, v ktorom okrem iných skutočností vyhlásil, že je výlučným vlastníkom parcely XXXX, ktorú nadobudol darovacou zmluvou RI 42/92 od svojich rodičov, ktorí boli zapísaní v pozemkovej knihe a nehnuteľnosť nadobudli na základe reálnej deľby s pozemnoknižnými spoluvlastníkmi v dávnej minulosti vo vydelenom stave. Na základe uvedeného súd ďalej konštatoval, že F. U., nar. XX.XX.XXXX nadobudol vlastnícke právo titulom vydržania podľa § 116 zákona č. 141/1950 Zb. Právni predchodcovia F. U., nar. XX.XX.XXXX nadobudli vlastníctvo k EN parc. č. XXXXX zapísanej v PK vložke XXX totožnej s pozemno-knižnou parcelou č. XXXX už v dávnej minulosti tak, ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Čadca z 9. marca 1983 sp. zn. 5C/1271/82. Z uvedeného rozsudku vyplynulo, že v dávnej minulosti prebehla reálna deľba, spornú parcelu užívali F. a S. U. ako výluční vlastníci, minimálne od roku 1937, už vo vydelenom stave. Ostatní žalovaní sa vyjadrovali, že si nerobia nároky na spornú parcelu, keďže majú svoj podiel vydelený v iných častiach parciel. Medzi uvedenými žalovanými bola aj neb. C. J., právna predchodkyňa žalobcov, ktorá taktiež uviedla, že uznáva vlastnícke právo žalobcov k spornej parcele, že ona má svoj podiel vydelený vedľa parcely žalobcov 1/ a 2/, ktorí ju majú ohradenú dreveným plotom a takto ju aj užívali. Z predmetného konania bolo možné vyvodiť, že pozemnoknižní spoluvlastníci boli v pozemkovej knihe vedení len formálne, keďže najmenej od roku 1937 títo užívali parcely vo vydelenom stave. V takto vydelenom stave užívali žalovanú parcelu pôvodne žalovaný 1/ F. U., nar. XX.XX.XXXX ako aj jeho právni predchodcovia F. U. a S. U.. Nakoľko nebola splnená podmienka naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 CSP, súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov 1/ až 4/ rozsudkom zo 7. júna 2017 sp. zn. 7Co/140/2017 (v poradí druhým) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území V., zapísaná na LV č. XXXX ako KN-C parcela č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m², patrí v podiele 1/16- ine do dedičstva po nebohej C. J., rod. J., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I., ktorá zomrela XX.XX.XXXX (prvý výrok). Žalobcom 1/ až 4/ priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (druhý výrok). Nariadil súdu prvej inštancie vykonanie opravy záhlavia rozsudku z 24. októbra 2016 č.k. 5C/37/2014-254 s tým, že vypúšťa označenie žalovaného 1/ a žalovaných 2/ a 3/ označuje ako žalovaných 1/ a 2/ (tretí výrok). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že záver súdu prvej inštancie, že právni predchodcovia žalovaných F. U., nar. XX.XX.XXXX a S. U., rod. U., nar. X.XX.XXXX nadobudli v dávnej minulosti na základe reálnej deľby pozemnoknižných spoluvlastníkov k pozemnoknižným parcelám č. XXXX a XXXX vlastnícke právo aj k časti pozemnoknižnej parcele, ktorej v súčasnej dobe zodpovedá žalovaná KN-C parc.č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvorcia o výmere XXX m² k.ú. V., a ktorá následne mala byť predmetom darovania od uvedených vlastníkov na obdarovaného F. U., nar. XX.XX.XXXX (pôvodne žalovaného 1/) na základe darovacej zmluvy z 29.01.1992 registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Čadci pod RI 42/92 a ktorá bola obsahom notárskej zápisnice č. N 337/96, Nz 379/96, nezodpovedá skutkovým zisteniam a je preto nesprávny. Odvolací súd na základe opakovania a doplnenia dokazovania na odvolacom súde [z obsahu notárskej zápisnice N 337/96, Nz 379/96 z 20.11.1996 napísanej na Notárskom úrade JUDr. Dany Salusovej a

darovacej zmluvy z 29.01.1992 (registrovanej bývalým Štátnym notárstvom v Čadci pod č. RI 42/92)], zistil nesúlad medzi prehlásením F. U. (pôvodne žalovaného 1/) v notárskej zápisnici a samotným obsahom darovacej zmluvy RI 42/92 z 29.01.1992, keďže predmetom darovania na základe darovacej zmluvy bola iba parcela (EN) č. 135753 o výmere XXX m² zapísaná na LV č. XXX k.ú. V, v osvedčení a na základe geometrického plánu č. 31562388-151/96 totožnej s novovytvorenou KN-C parc. č. XXXX - zastavaná plocha domom č. XXX o výmere XXX m² [z obsahu darovacej zmluvy vyplynulo, že F. U. starší, nar. XX.XX.XXXX a S. U., nar. XX.XX.XXXX darujú svojmu synovi F. U. mladšiemu (pôvodne žalovanému 1/) drevený domček pozostávajúci z obytnej časti, maštale, stodoly a príľahlej šopy na drevo č. domu XXX a pozemkom pod týmto domom č.p. XXXXX o výmere XXX m², ktorý je zapísaný na LV č. XXXX pre k.ú. obce V]. Z obsahu spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 5C/1271/82 odvolací súd ďalej zistil, že EN parc. č. XXXXX - zastavaná plocha domom č. XXX, ktorá bola zapísaná na LV č. XXXX k.ú. V, ktorá bola predmetom darovacej zmluvy z 29.01.1992, nadobudli F. U., nar. 2X.XX.XXXX a S. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX na základe rozsudku Okresného súdu Čadca z 9. marca 1983 č.k. 5C/1271/82-39. Predmetom tohto konania a následne aj vyhlásenia rozsudku bolo určenie vlastníckeho práva k EN parc. č. XXXXX - zastavaná plocha domom č. XXX o výmere XXX m², ktorá podľa výroku zodpovedala pôvodnej pozemno-knižnej parcele č. XXXX zapísanej v pozemnoknižných vložkách č. XXXX, XXX, XXX, XXX, XXX a XXX a časti pozemnoknižnej parcele č. XXXX zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XXX k.ú. V. Z odôvodnenia citovaného vyplynulo, že žalobcovia (právní predchodcovia žalovaných) predmetnú nehnuteľnosť nadobudli kúpnu - predajnou zmluvou z 8. júla 1935 od T. C., ktorá ju zdedila po svojom neb. otcovi S. U., ďalej kúpnu zmluvou uzavretou 4. januára 1937 od X. U., ktorý ju zdedil po otcovi S. U. a kúpnu zmluvou z 1947 od C. D.. Ďalej v rozsudku bolo konštatované, že „v dávnej minulosti došlo k delbe medzi spoluvlastníkmi, čím došlo k zrušeniu spoluvlastníctva a temer každý zo žalovaných má svoj podiel vydelený buď vedľa parcely žalobcov 1/, 2/, alebo v iných miestach. Žalobcovia najmenej od roku 1937 užívajú ich reálne vydelený podiel, ktorý si zakúpili od spoluvlastníkov, vystavili si na tomto dom a táto ich je spoločným spoluvlastníctvom“. Na základe uvedeného odvolací súd vyvodil, že pokiaľ uvedeným rozsudkom súdu došlo k určeniu vlastníckeho práva k EN parcele č. XXXXX - zastavaná plocha domom č. XXX o výmere XXX m², iba táto časť pôvodnej pozemno-knižnej parcely č. XXXX (prípadne XXXX) bola predmetom uvedeného konania, a ktorá sa následne stala aj predmetom darovacej zmluvy z 29.01.1992, teda nie susediaca - žalovaná parcela. Žalovaní v priebehu konania žiadnymi skutočnosťami neodôvodňovali, že ak F. U., nar. XX.XX.XXXX a S. U., rod. U., nar. X.XX.XXXX mali podľa tvrdenia žalovaných na základe rovnakých právnych titulov nadobudnúť vlastnícke práva aj k susediacej (žalovanej) parcele, nie je zrejmé, z akého dôvodu túto parcelu neučinili predmetom žalobného návrhu na určenie vlastníckeho práva v konaní vedenom na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 5C/1271/82. Odvolací súd uviedol, že sa oboznámil so všetkými výpoveďami v tom čase vedených a žijúcich spoluvlastníkov pôvodných pozemno-knižných parciel č. XXXX a XXXX, ktorí potvrdzovali skutočnosť vykonanej reálnej delby v dávnej minulosti, resp. užívanie parciel po vydelenom stave najmenej od roku 1937, pričom sa vyjadrovali k nadobudnutiu vlastníckeho práva uvedeným spôsobom len vo vzťahu k žalobcami tvrdenému nadobudnutiu vlastníckeho práva k EN parc. XXXXX - zastavaná plocha domom č. XXX o výmere XXX m², avšak nie k susediacej parcele, ktorá je predmetom tohto konania. Uvedený záver vyplynul aj z výpovede právnej predchodkyne žalobcov C. J., ktorá potvrdzovala užívanie žalobcov F. U. a S. U. len vo vzťahu k pozemku pod domom, ktorý bol neskôr zapísaný na LV č. XXXX v k.ú. V. Vzhľadom na uvedené odvolací súd vyvodil, že tvrdenie pôvodne žalovaného 1/ F. U., že žalovanú nehnuteľnosť nadobudol od svojich právnych predchodcov na základe darovacej zmluvy z 29.01.1992 RI 42/92, a že táto mala byť predmetom konania vedeného na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 5C/1271/82, nezodpovedá skutkovým zisteniam na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Odvolací súd na základe doplnenia dokazovania prihliadal aj na ďalšie skutočnosti, ktoré potvrdzovali tvrdenie žalobcov o tom, že sporná - žalovaná parcela slúžila v minulosti ako spoločný prechod pre všetkých tých pozemno-knižných spoluvlastníkov, ktorí na týchto zadných častiach pôvodné pozemno-knižné parcely obhospodarovali ako lúky a ornú pôdu. O tejto tvrdenej skutočnosti svedčia jednak dobové fotografie predložené žalobcami v konaní, ako aj výpovede niektorých svedkov vypočutých súdom prvej inštancie. Nemôže byť na ujmu žalobcov v preukazovaní tvrdenia o využití tejto parcely na spoločný prechod ani tá skutočnosť, že v priebehu plynutia rokov sa menil spôsob užívania parciel pôvodne využívaných na

poľnohospodárske potreby, na iné napr. stavené účely, a že v súčasnej dobe už niektorými súčasnými vlastníckmi nie je užívaná žalovaná parcela na prechod tak, ako to bolo v minulosti. Z výpovede strán sporu (aj žalovaných) na odvolacom pojednávaní vyplynulo, že obec V. aj na zadnej časti týchto pozemkov vybudovala prístupovú cestu, avšak žalovaní tým, že zakúpili od jedného z vlastníkov parcelu v týchto častiach, ktorá leží naprieč vo vzťahu k ostatným parcelám, žalobcovia a niektorí ďalší spoluvlastníci parcel majú tak zamedzený prístup k svojim nehnuteľnostiam. Uvedené však nič nemení na závere, že z výsledkov dokazovania nevyplýva, že by uvedená časť pôvodnej pozemnoknižnej parcele (žalovaná parcela) bola na základe reálnej delby pozemkov uskutočnenej pred rokom 1950 nadobudnutá jedným z pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov, a že by bola nadobudnutá právnymi predchodcami žalovaných.

4. Uvedený rozsudok odvolacieho súdu (vo výrokoch I. a II.) napadli dovolaním žalovaní 1/, 2/ (ďalej aj „žalovaní“ alebo „dovolatelia“). Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Mali za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Za nesprávne považovali právne posúdenie veci odvolacím súdom, nakoľko odvolací súd vychádzal pri posudzovaní uplatňovaného nároku právnymi predchodcami žalovaných čo do parcely EN XXXXX v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 5C/1271/82 z toho, že sporná parcela CKN XXXX/X nebola predmetom uplatnenia vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných (F. U. st. a manželky S.). Mali za to, že posúdenie predmetnej otázky prináleží znalcovi z odboru geodézie a kartografie, nakoľko sporná parcela CKN XXXX/X neexistovala v čase, kedy si právni predchodcovia žalovaných (F. U. st. a manželka S. U.) uplatňovali vlastnícke právo k parcele EN XXXXX v konaní pod sp. zn. 5C/1271/82; sporná parcela CKN XXXX/X vznikla až novým mapovaním po roku 1992, a teda o spornej parcele CKN XXXX/X sa odvolací súd nemohol vyjadrovať ako o susediacej parcele k parcele EN XXXXX bez vykonania identifikácie týchto dvoch parcel na základe znaleckého dokazovania. Podľa mapy evidencie nehnuteľností predloženej žalovanými v konaní pred súdom prvej inštancie vyplýva, že nad parcelou EN XXXXX, ku ktorej si právni predchodcovia žalovaných úspešne uplatnili vlastnícke právo v konaní pod sp. zn. 5C/1271/82, sa nenachádzala žiadna parcela, ktorá by zodpovedala svojim číselným označením spornej parcele, avšak v tejto časti sa nenachádza ani parcela, ktorá by svojim geometrickým a polohovým určením v stave evidencii nehnuteľností zodpovedala v súčasnosti parcele CKN XXXX/X v zmysle súčasnej evidencie v katastri nehnuteľností. Namietali, že odvolací súd (a ani súd prvej inštancie) nevykonal identifikáciu spornej parcely CKN XXXX/X na (starší) stav evidencie nehnuteľností, aby mohol spoľahlivo tvrdiť v odôvodnení svojho rozsudku, že spornú parcelu CKN XXXX/X nie je možné, čo i len sčasti stotožniť s parcelou EN XXXXX (úspešne uplatnenou právnymi predchodcami žalovaných v konaní pod sp. zn. 5C/1271/82). Z dôvodu absencie presvedčivého zdôvodnenia právneho titulu, na základe akého mali žalobcovia, ich právni predchodcovia, resp. iní spoluvlastníci pôvodnej pozemnoknižnej parcely PKN XXXX užívať spornú parcelu CKN XXXX/X považovali odvolacím súdom prezentovaný právny názor za sporný a nesprávny. Namietali, že odvolací súd opierajúc sa o vykonané dokazovanie v odôvodnení svojho rozsudku vôbec nezodpovedal otázku, na základe akého titulu mal preukázané užívanie spornej parcely zo strany žalobcov, ich právnych predchodcov či iných spoluvlastníkov pôvodnej pozemnoknižnej parcely PKN XXXX, a teda či dochádzalo k užívaniu spornej parcely zo strany označených osôb na základe akejsi dohody o užívaní (hoci aj neformálnej) dosiahnutej právnymi predchodcami žalovaných, ktorí ju považovali za svoje vlastníctvo na základe reálnej delby od roku 1937, alebo na základe oprávnenia spoluvlastníka prameniaceho z vlastníctva spoluvlastníckeho podielu k spornej parcele. V súvislosti s uvedeným poukázali na už nimi predložené dôkazy (ako príloha k vyjadreniu žalovaných z 5. augusta 2014, a to mapa evidencie a súpis parcel evidencie nehnuteľností), z ktorých je možné sa dôvodne domnievať, že parcely EN XXXXX, EN XXXXX, EN XXXXX, EN XXXXX a EN XXXXX, ktoré boli v zmysle predloženej evidencie v užívaní právnych predchodcov žalovaných podľa rovnakého evidenčného čísla k parcele EN XXXXX, a ktoré zrejme tvoria aspoň z časti spornú parcelu CKN XXXX/X, nemohli byť zároveň v spoločnom užívaní viacerých ešte pôvodných pozemnoknižných spoluvlastníkov tak, ako ustálil odvolací súd na základe ním prezentovaného právneho názoru. Za nesprávny považovali právny názor odvolacieho súdu, čo do preukázania, že ide o cestu zriadenú obcou V., nakoľko nemá podklad vo vykonanom dokazovaní poukazujúc na notársky spis NZ 379/96 pripojený v súdnom konaní, ktorého obsahom je aj stanovisko

Obce V., v ktorom si obec nerobila nároky do nehnuteľností osvedčovaných otcom žalovaných 1/ a 2/ (F. U., nar. XXXX). Navrhli rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť, žalobu žalobcov zamietnuť v celom rozsahu a priznať žalovaným plnú náhradu trov konania.

5. Žalobcovia 1/ až 4/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie žalovaných ako neprípustné odmietnuť, resp. zamietnuť ako nedôvodné. Uviedli, že žalovaní nenapadajú dovolaním žiadnu právnu otázku, ktorá by v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Citujú v úvode svojho dovolania ustanovenia upravujúce dovolacie dôvody a dôvody prípustnosti dovolania (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP v spojení s § 432 ods. 1 CSP), avšak dovolacieho námietky žalovaných sú skutkového charakteru a týkajú sa skutkových zistení odvolacieho súdu na základe odvolacím súdom vykonaného dokazovania (hodnotenia dôkazov), čo však nepodlieha v zmysle citovaných ustanovení dovolaciemu prieskumu, resp. je z dovolacieho prieskumu vylúčené. Aj keď žalovaní uvádzajú, že napádajú „právne posúdenie“, v skutočnosti ich tvrdenia v dovolaní smerujú k skutkovým zisteniam, resp. polemizujú so skutkovými zisteniami odvolacieho súdu založenými na dokazovaní vykonanom odvolacím súdom. Mali za to, že odvolací súd svoje skutkové zistenia náležite podoprel vykonaným dokazovaním a jeho skutkové závery pre rozhodnutie nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním a nie sú ani založené na domnienkach, ale na preukázaných faktoch. Záver odvolacieho súdu o spoločnom užívaní spornej parcely viacerými osobami nie je právnym záverom, ale skutkovým záverom založeným na vykonanom dokazovaní odvolacieho súdu. Vyslovili názor, že odvolací súd mal vykonaným dokazovaním presvedčivo spochybnené výlučné užívanie spornej parcely právnymi predchodcami žalovaných, a preto správne priznal zákonný pozemnoknižný podiel do dedičstva po vlastníčke tohto podielu, ktorý nezanikol a ani nemohol zaniknúť vydržaním právnych predchodcov žalovaných.

6. Žalovaní v replike k tomuto vyjadreniu žalobcov sa s argumentáciou žalobcov nestotožnili a poukázali na to, že odvolací súd v odôvodnení dovolaním napadnutom rozsudku nesprávne aplikoval ustanovenia § 123 a § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď považoval žalobný návrh žalobcov za dôvodne uplatnený s ohľadom na nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu ich právnou predchodkyňou C. J., ktorá ho mala nadobudnúť dedením po rodičoch X. N. a H. N., rod. J.. Nesprávny právny názor odvolacieho súdu vyplýva zo samotnej skutočnosti, že právna predchodkyňa žalobcov nemohla v roku 1980 dedením nadobudnúť vlastnícke právo do pôvodnej parcely PKN XXXX, nakoľko v tom čase bola táto parcela už vydelená čo do užívania ako vyplýva z mapy evidencie nehnuteľností, v ktorej sa medzi parcelou EN XXXXX (prináležiacou právnym predchodcom žalovaných) a parcelou EN XXXXX (prináležiacou právnym predchodcom žalobcov) nenachádza, pokiaľ ide o polohové a grafické určenie parcely, akákoľvek parcela registra EN užívaná ako spoločná parcela (a to v celom období evidencie nehnuteľností cca 1960 až 1992) a zároveň sa podľa mapového operátu mapy evidencie nehnuteľností v danom mieste nenachádza ani akákoľvek časť parcely PKN XXXX, ktorá by nebola dotknutá rozdelením v rámci evidencie nehnuteľností čo do užívania a zostala by v pôvodnej parcele PKN XXXX. V dôsledku uvedenej skutočnosti vyslovili presvedčenie, že právna predchodkyňa žalobcov nemohla nadobudnúť dedením v roku 1980 spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti, ktorá neexistovala čo do polohového a geometrického určenia v stave zodpovedajúcom spornej parcele CKN XXXX/X vytvorenej na základe nového mapovania až v roku 1992. Poukázali aj na rozpor medzi stavom evidencie nehnuteľností k parcelám EN XXXXX, EN XXXXX, EN XXXXX, EN XXXXX, EN XXXXX a EN XXXXX a medzi dobovými fotkami zo 60 - tich rokov.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalovaní, zastúpení v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovaných treba odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 CSP

(prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie - riešenie právnej otázky).

9. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. V danom prípade žalovaní podali dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom (ako uviedli v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že dovolateľ v dovolaní vymedzí práve tú právnu otázku (nie inú, resp. neuvedie žiadnu), od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. V prípade dovolania, prípustnosť ktorého vyvodzuje dovolateľ z § 421 ods. 1 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam. Závery o (ne)prípustnosti dovolania prijíma dovolací súd na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Výsledok posúdenia prípustnosti dovolania je teda podmienený tým, ako dovolateľ súdu vysvetlí (konkretizuje), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 203/2016, 2 Cdo 54/2018, 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 67/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017).

13. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje dovolaciemu súdu posúdiť, či ide skutočne o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či s a p r i j e j riešení odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). Ak takáto konkretizácia uplatneného dovolacieho dôvodu súdu chýba, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

14. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v

zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

15. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nevymedzí právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Tiež v prípade absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 14/2018, 2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 28/2017, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

16. Dovolatelia videli uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v tom, že odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu záveru ohľadom posúdenia uplatňovaného nároku právnymi predchodcami žalovaných čo do parcely EN XXXXX v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Čadca pod sp. zn. 5C/1271/82, keď vychádzal z toho, že sporná parcela CKN XXXX/X nebola predmetom uplatnenia vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných, pričom posúdenie predmetnej otázky prináleží znalcovi z odboru geodézie a kartografie, nakoľko sporná parcela CKN XXXX/X neexistovala v čase, kedy si právni predchodcovia žalovaných uplatňovali vlastnícke právo k parcele EN XXXXX v konaní pod sp. zn. 5C/1271/82, ďalej v tom, že podľa mapy evidencie nehnuteľností sa nenachádzala žiadna parcela, ktorá by zodpovedala svojim číselným označením spornej parcely, avšak v tejto časti sa nenachádza ani parcela, ktorá by svojim geometrickým a polohovým určením v stave evidencie nehnuteľností zodpovedala v súčasnosti parcele CKN XXXX/X v zmysle súčasnej evidencie v katastri nehnuteľností, odvolací súd (ani súd prvej inštancie) nevykonal identifikáciu spornej parcely CKN XXXX/X. Namietali tiež absenciu presvedčivého zdôvodnenia právneho titulu, na základe akého mali žalobcovia, ich právni predchodcovia, resp. iní spoluvlastníci pôvodnej pozemnoknižnej parcely PKN XXXX užívať spornú parcelu CKN XXXX/X.

17. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá vymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t.j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia v dovolaní žalovaných absentuje.

18. Ani pri vynaložení zvýšeného úsilia dovolací súd nevedel z takto podaného dovolania zistiť právnu otázku, ktorú dovolatelia namietali, a od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Ako vyplýva z obsahu podaného dovolania, námietky dovolateľov majú skutkový charakter, smerujú proti skutkovým zisteniam odvolacieho súdu na základe ním vykonaného dokazovania a vyjadrujú svoj nesúhlas so skutkovými závermi odvolacieho súdu a spochybňujú správnosť jeho rozhodnutia. Namietajú jednak záver odvolacieho súdu, že sporná parcela CKN XXXX/X nebola predmetom uplatnenia vlastníckeho práva právnych predchodcov žalovaných v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5C/1271/82, posúdenie tejto otázky prináleží znalcovi z odboru geodézie a kartografie, nakoľko sporná

parcely CKN XXXX/X neexistovala v čase, kedy si právni predchodcovia žalovaných uplatňovali vlastnícke právo k parcele EN XXXXX v konaní pod sp. zn. 5C/1271/82 (vznikla až novým mapovaním po roku 1992) a teda odvolací súd sa nemohol vyjadrovať o spornej parcele ako o susediacej parcele k parcele EN XXXXX bez vykonania identifikácie týchto dvoch parciel na základe znaleckého dokazovania. V ostatnom namietali nesprávny skutkový záver odvolacieho súdu odvolávajúci sa na mapu evidencie, v ktorej sa podľa nich nenachádza parcela, ktorá by zodpovedala v súčasnosti parcele CKN XXXX/X v zmysle súčasnej evidencie v katastri nehnuteľností. Po vykonanom prieskume dovolací súd konštatuje, že žalovaní namietali skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Rovnako ani námietka nepresvedčivého zdôvodnenia právneho titulu týkajúceho sa spoločného užívania spornej parcely viacerými osobami nenapĺňa definíciu právneho posúdenia veci. Žalovaní v dovolaní výslovne uviedli ako dovolací dôvod § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, avšak ako bolo už vyššie uvedené na naplnenie daného dovolacieho dôvodu bolo potrebné špecifikovať právnu otázku, ktorá v tomto prípade nastolená žalovanými nebola. Sama polemika dovolateľov s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

19. Žalovaní v dovolaní nevymedzili právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá mala zakladať nesprávne právne posúdenie veci. Bez uvedeného nemôže najvyšší súd pristúpiť k posúdeniu prípustnosti dovolania a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľov; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Je tak nepochybné, že v dovolaní žalovaných absentuje zákonom požadovaná náležitosť - dovolací dôvod v ňom nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 CSP, čo zakladá dôvod pre odmietnutie takéhoto dovolania.

20. Z vyššie uvedených dôvodov nemohol najvyšší súd na podklade nevymedzenej právnej otázky (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) uskutočniť meritórny dovolací prieskum a prijať závery k právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom.

21. Podľa § 447 písm. f/ CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

22. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaných v zmysle § 447 písm. f/ CSP odmietol.

23. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/, 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ náhradu trov dovolacieho konania s tým, že o výške tejto náhrady bude v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.